

PVO divize v obraně

Major Josef Fanfule

Způsob obranného boje do značné míry ovlivňuje organizaci PVO. Na jedné straně větší rozptýlení snižuje účinky vzdušných úderů nepřítele, na druhé straně však dochází k rozporu mezi potřebou a možností úhrady prostředků PVO. Z těchto důvodů bude možné bránit zpravidla jen omezený počet objektů PVO.

Obranný boj divize může mít řadu variant, které mohou ovlivnit i samotnou organizaci PVO. V podstatě však zásadní rozdílnosti budou mezi krátkodobě nebo dlouhodobě plánovaným obranným bojem v kvalitě i počtu prostředků PVO.

Charakter činnosti vzdušného nepřítele a jeho možné úsilí

Přestože v současné době velmi vzrostla palná síla pozemních vojsk, zejména zavedením raketových prostředků, má letectvo stále velký význam. Největší jeho předností, především při ničení JZ a záloh, jsou:

- velká manévrovací schopnost při ničení cílů a při přenášení úsilí na různých směrech a do různé hloubky,

- schopnost samostatně vyhledávat a okamžitě ničit cíle,

- úspěšný boj proti pohyblivým cílům.

Z prostředků vzdušného napadení nepřítele může proti vojskům a objektům divize v obranném boji působit taktické i vojskové letectvo.

a) Taktické letectvo

V obranném boji předpokládáme, že nepřítel bude mít v celém pásmu divize alespoň přechodně taktickou vzdušnou nadvládu.

Taktické stíhací letouny (stíhací bombardéry) budou působit v rámci přímé letecké podpory vojsk do celé taktické a částečně i operační hloubky. Z tohoto úsilí mohou být u divize napadeny zejména raketové a dělostřelecké prostředky, místa velení a druhé sledy (zálohy). V boji o nadvládu ve vzduchu bude vzdušný nepřítel napadat u divize zejména prostředky PVO, jejich radiolokátory a velitelská stanoviště. Převážná část tohoto úsilí bude směřovat do operační hloubky. V obou případech, jak v rámci přímé letecké podpory, tak i boje o nadvládu ve vzduchu, budou v prostoru divize napadány i prostředky armády (v počátečním období

války i prostředky PVOS), což povede ke složitější situaci ve vzduchu. Pro úkoly vzdušného nepřítele v rámci úsilí o izolaci bojiště nejsou u divize typické cíle, proto prolétávající cíle budou směřovat především do operační hloubky.

Průzkumné letouny budou prolétávat pásmem divize za dne jednotlivě, ve dvojicích nebo v bojové sestavě taktických stíhacích letounů.

Pro nepřátelské letectvo bude typické, že v pásmu divize bude operovat v malých výškách, zpravidla 100 až 1000 m.

Přestože dolet letounů v malých výškách je o 50 % menší, bude vždy umožňovat úder v celé hloubce pásma divize v obraně (např. u F-104 G klesne akční rádius na 250 až 400 km).

Nejpříznivější a tedy i nepoužívanější budou výšky letu kolem 300 m, neboť v této výšce je letoun nejméně vystaven účinné palbě prostředků PVO. Tato výška platí pro úder v taktické a blízké operační hloubce. Největší pravděpodobnost sestřelu pro vzdušné cíle je při výškách od 2000 do 16 000 m.

S výškou souvisí i rychlost letounů. V malých výškách budou zpravidla létat rychlostí od 800 až 1000 km/h a to i letouny, které ve velkých výškách dosahují rychlosti např. 2M.

Taktické stíhací letouny budou létat zpravidla v malých skupinách, nejpravděpodobněji v rojích nebo dvojicích, v malých výškách při špatné viditelnosti nebo v noci i jednotlivými letouny. Činnost malých skupin umožňuje velké účinky po-

užívaných zbraní hromadného ničení, které nevyžadují soustředování velkého počtu letounů k jednomu úkolu (úderu). Naopak malé skupiny nebo jednotlivé letouny snadněji mohou pronikat bráněnými prostory prostředků PVO.

V současné době může taktické letectvo používat k úderům jak konvenční tak i zbraně hromadného ničení, zejména jaderné prostředky.

Možné úsilí taktického stíhacího letectva v pásmu divize je možno vyjádřit jen orientačně, neboť předpokládaný hlavní směr úderu pozemních sil nepřítele nemusí být totožný s hlavním náletovým směrem nepřátelských prostředků vzdušného napadení, zejména pro úder do operační hloubky. Při určitých reálných předpokladech lze si však vytvořit představu o možné vzdušné situaci v pásmu divize. Tato situace (úsilí) bude vlivem ztrát různá v jednotlivých dnech operace a dokonce i v jednotlivých hromadných úderech a v údobí mezi nimi.

Za předpokladu, že
— v pásmu armády bude působit 300 až 350 taktických letounů,
— jednotlivé hromadné úder budou budou trvat 2 až 3 hodiny,
— v průběhu 1. dne operace budou dva hromadné úder, v průběhu 2. dne operace jeden hromadný úder,
— skupinový cíl tvoří průměrně čtyři letouny,
— údobí mezi 1. a 2. hromadným úderem trvá 5—7 hodin a mezi 2. a 3. hromadným úderem 9—15 hodin,
— v hromadném úderu je použití 75 % bojeschopného letectva,
— v prvním dnu nedojde k nahrazení ztrát,
může pásmem divize prolétávat:

V prvním dnu operace:

— v prvním hromadném úderu 4—10 skupinových cílů za hodinu,
— v druhém hromadném úderu 3—7 skupinových cílů za hodinu,
— v údobí mezi prvním a druhým hromadným úderem 1—2 skupinové cíle za hodinu,
— v údobí mezi druhým a třetím hromadným úderem do jednoho skupinového cíle za hodinu.

Ve druhém dnu operace:

— v třetím hromadném úderu 2—5 skupinových cílů za hodinu,
— v údobí po třetím hromadném úderu za 1—2 hodiny asi jeden skupinový cíl.

Průzkumné letouny mohou pásmem divize prolétávat po celý den jednotlivě, ve dvojicích nebo v bojové sestavě taktických stíhacích letounů. Jejich činnost může být intenzivní zejména v údobí mezi hromadnými úderem a v hromadných úderech mezi sledy a vlnami s cílem zjistit jak cíle, tak i účinky úderů. Během prvního dne operace může v pásmu divize prolétávat kolem 30—45 průzkumných letounů a ve druhém dnu operace asi 15—25 průzkumných letounů.

Taktické řízené střely typu MGM - IC a MGM - 13B (A) mohou v pásmu divize prolétávat v hodnotě 15—20 střel za první den operace a 8—10 střel ve druhém dnu operace. Intenzivnější jejich použití bude v hromadných úderech, zejména na počátku úderu. Lety těchto řízených střel budou směřovat převážně do operační hloubky. Jejich použití oproti objektům a vojskům divize prvního sledu je málo pravděpodobné.

b) Vojskové letectvo

Vojskové letectvo může plnit úspěšně mnoho úkolů. Z hlediska organizace PVO jsou nejdůležitější ty úkoly, které bude plnit vojskové letectvo nepřítele nad našimi vojsky a objekty nebo proti nim. Proto nebude nutné počítat s celou hodnotou organicky začleněného vojskového letectva u divize (sboru). Ke vzdušnému průzkumu bude nepřítele používat typy AV 1A MOHAWK, SD 1, H-13 a v menší míře HU-1B, k bojovým úkolům převážně vrtulníky typu HU-1B.

Z vojskového letectva můžeme očekávat v předpokládaném útočném pásmu nepřátelské divize do 30 letounů a vrtulníků pro úkoly vzdušného průzkumu a do 30 vrtulníků pro bojové úkoly. Ztráty v operaci budou obdobné jako u taktického letectva.

Hlavní úkol vzdušného průzkumu je získávat zprávy jako podklady pro jaderné úder. Tento úkol plní všechny uváděné typy. Typ SD-1 se používá zpravidla do prostorů silně bráněných prostředky PVO.

Bojové úkoly plní vojskové letectvo bezprostředně ve prospěch bojové činnosti jednotlivých bojových skupení a to zejména ničením tanků a palebných ohnišek.

Vojskové letectvo používá nad naši bojovou sestavou malých výšek, zpravidla od 150—300 m, při průzkumných úkolech, až 1000 m.

Současně zavedené typy letounů a vrtulníků ve vojskovém letectvu umožňují

rychlost kolem 150—200 km/h u vrtulníků a 220—480 km/h u letounů.

Vojskové letectvo působí zejména malými skupinami 2—4 vrtulníků (letounů) nebo i jednotlivě při všech úkolech vojskového letectva.

Prostředky PVO a zásady jejich použití

Protivzdušná obrana vojsk organickými a posilovými prostředky PVO divize zahrnuje:

- průzkum vzdušného nepřítele a uvědomování vojsk o vzdušné situaci,
- bojovou činnost protiletadlového dělostřelectva,
- bojovou činnost protiletadlových raket (perspektivně).

Ke zmenšení účinnosti úderů vzdušného nepřítele musí vojska organizovat palby z ručních zbraní na nízko letící cíle a rozsáhlé maskování, rozptylovat sestavu a ženijně upravovat terén.

Protivzdušná obrana divize je součástí celkového systému protivzdušné obrany armády (frontu).

V rámci plnění úkolů PVO armády (frontu) budou působit ve prospěch divize zpravidla tyto prostředky PVO armády (frontu)

- radiotechnický prapor některými radiotechnickými hláskami a uvědomováním o vzdušné situaci,
- protiletadlový raketový svazek (útvary),
- stíhací letectvo.

V pásmu divize můžeme počítat s činností 1 (výjimečně 2) RTH umístěné asi 10—15 km od předního okraje. Při prolovení obrany divize lze počítat s možností využití zpráv některé RTH v hloubce.

Protiletadlový raketový svazek (útvary) bude působit ve prospěch divize podle její úlohy v operační sestavě armády hodnotou jednoho až dvou palebných oddílů (jednotek).

Stíhací letectvo frontu může v obraně působit ve prospěch divize převážně střehem na letištích, což neumožňuje jeho zásah před přední okraj. Střehem ve vzduchu bude působit jen v nejdůležitějších fázích operace, tj. v rámci protipřípravy, při protiúderu v pásmu divize nebo při zaujímání obrany v hloubce po hlubokém nepřátelském průlomu, popř. při přechodu z obrany do útoku. Divize bude organizovat PVO zpravidla jen organickými prostředky.

Ve zvláštních případech může být divize posílena:

Výzbroj vojskového letectva — vrtulníků pro bojové úkoly je převážně raketa ráže 70 mm a 127 mm. Řada vrtulníků je vyzbrojena i kulomety ráže 7,62 mm a 12,7 mm. Jejich výzbroj umožňuje velmi účinné údery.

a) protiletadlovým útvarem

— při přechodu do dočasné obrany za předpokladu, že byla již posílena v předcházejícím boji,

— brání-li se na samostatném směru a je mimo dosah palby armádních protiletadlových raketových prostředků (v tomto případě může být posílena i útvarem SPLD);

b) protiletadlovým raketovým útvarem

— plní-li samostatně významnou úlohu armádní operace a je mimo dosah palby armádních protiletadlových raketových prostředků.

Všeobecně platí, že divize nebude posílena prostředky PVO, brání-li se na pravděpodobném směru hlavního úderu nepřítele a je chráněna celkovým systémem palby armádních prostředků PVO. V případě posílení pak bude pravidlem, že brání-li se divize předá posilový útvary v průběhu boje druhořadové divizi, která uskutečňuje armádní protiúder a to obvykle v prostoru zasazení (vhodným manévrem).

1. Organizace průzkumu vzdušného nepřítele a uvědomování vojsk o vzdušné situaci

Hlavní úkol průzkumu vzdušného nepřítele je včas zjistit nepřítele, uvědomit o tom vojska, především prostředky PVO, a nepřetržitě sledovat jeho činnost.

Cílem průzkumu vzdušného nepřítele a uvědomování o vzdušné situaci je získat potřebné podklady pro účinnou palbu prostředků PVO a k opatření, snižujícím účinnost vzdušných úderů.

K průzkumu vzdušného nepřítele využívá divize radiolokátorů útvary a jednotek PVO divize a pozorovatelů vzdušného nepřítele na velitelských stanovištích útvary a jednotek.

Radiolokační průzkum organizují u divize štáby útvary PVO podle nařízení náčelníka PVO divize. Přestože radiolokátory PLD a PLR jsou určeny převážně k řízení palby, je možno jich při této jejich činnosti (zejména řídící radiolokátory) ve velké míře využívat i k průzkumu vzdušného nepřítele.

Nejdůležitější zásady organizace radiolokačního průzkumu v obranném boji:

- do zahájení obranného boje (při přechodu do obrany) zachovat obdobný systém radiolokačního průzkumu, jako byl v době předcházející bojové činnosti, tj. používat pokud možno stejný počet řídicích radiolokátorů, stejné frekvence, způsoby činnosti, stejné stanoviště atd.,

- při rozmísťování radiolokátorů brát v úvahu rozmístění, činnost a předpokládaný manévr radiolokátorů PVO armády, frontu, popřípadě PVOS, rozmístěných v obranném pásmu divize,

- pro každé stanoviště řídicího radiolokátoru mít připraveno 1–2 záložní stanoviště,

- stanoviště radiolokátorů volit podle možnosti mimo směr hlavního úderu nepřítele, za příčkami, zákopy, opěrnými body (ohnisky), v protitankovém terénu nebo za protitankovými překážkami,

- řídicí radiolokátory rozmísťovat do různých hloubek, aby současným přemisťováním nedocházelo k přerušení radiolokačního průzkumu,

- řídicí radiolokátory rozmísťovat v hloubce s ohledem na připravované varianty rozmístění bráněných objektů (vojsk), zejména oddílů vojskových raket, VS divize, divizní dělostřelecké skupiny a protiztečí;

- nepracující řídicí radiolokátory, rozmístěné v hloubce, mít připravené k rychlému zahájení činnosti v případě potřeby (zvýšená intenzita vzdušných náletů, vyřazené řídicí radiolokátory v dotyku s nepřítelem, silné rušení radiolokátorů v činnosti apod.),

- v obraně na široké frontě nebo při krytí státní hranice s neutrálním státem uskutečňovat podle nařízení náčelníka vojska PVO armády klamnou činnost radiolokátorů.

V obranném boji je zvlášť důležité využívat pasivních směrů (z hlediska pozemního boje) pro rozmísťování průzkumných prostředků a to radiolokačních a vidových. V mnoha případech rozmístění těchto prostředků bude vytvářet výhodnější podmínky k uvědomování hlavního uskupení divize na základě nerovnoměrného vývoje pozemní situace. Za příznivých okolností mohou průzkumné prostředky, rozmístěné na pasivních směrech úspěšně plnit úkoly průzkumu vzdušného nepřítele i při značně hlubokém proniknutí pozemních sil nepřítele na hlavním směru.

V obranném boji jsou reálnější podmínky i pro organizaci průzkumu pozorováním nízko letících nepřátelských cílů. Pozorovatelé (pátrači), určené ke zjišťování těchto cílů, musí však být předesunuti na dostatečnou vzdálenost před palebná postavení prostředků PVO nebo velitelská stanoviště. Vzdálenost bude záviset především na způsobu uvědomování, na spojovacích prostředcích a na předpokládaných rychlostech cílů.

Uvědomování o vzdušné situaci u divize je v obranném boji v podstatě obdobné jak v útočném boji. Rozdílnosti jsou především ve zdrojích zpráv o vzdušné situaci.

Hlavní zdroje zpráv budou:

- hlášení řídicích radiolokátorů útvarů PVO divize nebo útvarů (svazků) PVO vševojskové armády (PVOS, frontu), působících v pásmu obrany divize,

- hlášení radiotechnických hlásek armády (frontu, PVOS), rozmístěných v pásmu obrany divize,

- hlášení sítí výstrahy armády nebo PVOS, popřípadě frontu.

Kromě těchto zdrojů zpráv může náčelník PVO divize a útvary PVO divize využívat zpráv o vzdušné situaci získávaných prostředky letectva, vojskového a radiového průzkumu.

Jednotlivé zdroje zpráv nebudou vždy stejně důležité. V každém případě však budeme prvořadě využívat zpráv o vzdušné situaci od řídicích radiolokátorů útvarů PVO divize a nejbližších radiotechnických hlásek.

Chrání-li divize bok hlavního uskupení armády, mohou být důležitým zdrojem zpráv i radiotechnické hlásky, rozmístěné mimo pásmo obrany divize a to ze směrů, na nichž svazky armády pronikly nejhlouběji do sestavy nepřítele. V tomto případě může zabezpečovat včasné uvědomování o vzdušné situaci i odposlech sítí výstrahy armády.

V počátečním období dálky nebo při krytí státní hranice s neutrálním státem budou důležitými zdroji zpráv o vzdušné situaci zejména radiotechnické hlásky PVOS a sítě výstrahy PVOS.

Síť výstrahy PVO divize bude při přechodu divize do obrany obvykle již aktivována z předcházejícího období bojové činnosti. V některých případech však tomu tak být nemusí, zejména z důvodů utajení činnosti divize, například:

- v období zaujímání obrany při přeskupování z hloubky,

— při zaujaté obraně v hloubce (do zahájení boje),

— v prostoru soustředění před zaujetím obrany nebo protiúderem,

— při armádním protiúderu (protizteči) až do zahájení boje.

V těchto případech bude divize využívat k uvědomování útvarů sítě výstrahy PVO nejbližší rozmístěné divize.

2. Použití protiletadlového dělostřelectva a protiletadlových raket

Základním požadavkem pro použití protiletadlového dělostřelectva a protiletadlových raket je bránit ta vojska (objekty), která z hlediska úkolu divize mají pro úspěch v daném období rozhodující význam a na které především soustřeďuje úsilí vzdušný nepřítel. Jsou to zpravidla tato vojska a objekty:

- oddíl vojenských raket,
- prvosledový vševojskový útvar (útvary) na pravděpodobném hlavním směru úderu nepřítel,
- velitelské stanoviště divize,
- druhosledový útvar (útvary),
- dělostřelectvo divize.

Všechny tyto objekty není možno bránit stejnou hodnotou, zejména jsou-li možnosti prostředků PVO ve své účinnosti i počtu omezeny. Úsilí PVO je nutno vždy položit na nejdůležitější objekt. Důležitost jednotlivých objektů se bude v průběhu boje měnit.

Prvořadým objektem PVO bude po celou dobu obranného boje **oddíl vojenských raket**. Jeho význam spočívá v palebné činnosti raket s jadernou i chemickou náplní. V některých případech jej však nemusí bezprostředně chránit prostředky PVO divize, jako např.:

- ovr nemá použitelné rakety a není reálné jejich brzké dodání,
- ovr nebo jeho palebná část je zničena,
- ovr působí ve výhodných terénních podmínkách z hlediska pokrytosti i členitosti a má možnost ženijních úprav terénu,
- ovr působí v hloubce účinně bráněné armádními prostředky PVO, zejména raketovými.

Důležitost PVO **prvosledového útvaru** (útvary) na předpokládaném hlavním směru úderu nepřítel je dána tím, že

- ponese hlavní tíhu obranného boje,
- na odolnosti prvosledových útvarů závisí úspěch celého obranného boje,

— bude napadený většinou sil vojského letectva nepřítel,

— vzdušného nepřítel je nutno ničit co nejdříve,

— jeho protivzdušná obrana brání i další vojska a objekty v hloubce.

Velitelské stanoviště divize je důležitý objekt PVO, není však jediné místo velení divize. Jeho úlohu může převzít záložní velitelské stanoviště, popřípadě týlové velitelské stanoviště divize. Vzhledem k ploše VS, jeho rozmístění a manévru, nemusí být toto bezprostředně bráněné prostředky PVO (zejména při omezených počtech), nýbrž jeho PVO bude řešena v souladu s plněním úkolů ve prospěch ovr nebo prvního sledu. V obranném boji je tento způsob řešení PVO VS divize umožněn využíváním terénu, popřípadě jeho ženijní úpravou.

Druhosledový útvar (druhý sled, záloha) je důležitým objektem PVO jen při divizní protizteči, součinnosti s armádním protiúderem a při zaujetí obrany v hloubce, kdy první sled je hloubce prolomen a úsilí obrany je položeno do hloubky.

V těchto případech přebírá druhý sled hlavní úlohu v obranném boji a je vzhledem k prvnímu sledu důležitější. V ostatních případech nedáváme na druhý sled úsilí PVO, neboť má možnost a předpoklady pro pasivní opatření PVO jako např. rozptýlení, využití terénu, osad, a ženijní úpravy terénu.

Dělostřelectvo divize v obranném boji plní úkoly většinou sil v prostoru bojové sestavy 1. sledu divize na předpokládaném hlavním směru nepřítel. Proto může být účinně bráněno uskupením prostředků PVO divize, bránícím 1. sled divize. Uskupení prostředků PVO bude nutno řešit tak, aby plnilo úkol ve prospěch obou těchto důležitých objektů PVO.

Při plnění úkolů PVO musí se prostředky PVO divize řídit těmito zásadami:

- většinu sil použít k obraně objektu (části bojové sestavy divize), od jehož úsilí závisí odolnost (úspěch) obranného boje,
- bojovou sestavu volit v soulase se zámyslem velitele divize,
- při přeskupení a do zahájení obranného boje plnit úkoly z důvodů utajení pokud možno omezeným počtem prostředků z původních, popřípadě záložních palebných postavení, aby systém palby prostředků PVO nebyl obdobný původnímu,
- v obranném boji uskutečňovat rozhodný manévru ve prospěch objektu, který plní v daném období nejdůležitější úkol,

— udržovat centralizované velení v útvaru prostředků PVO, popřípadě ve skupině (bude-li dočasně vytvořena),

— v souladu s nařízením náčelníka vojska PVO armády organizovat klamnou činnost prostředků PVO (čet, baterií radiolokátorů), zřizovat klamné stavby (palebná postavení, stanoviště radiolokátorů, místa velení),

— ve všech údobích obranného boje organizovat a udržovat těsnou součinnost s bráněnými vojsky a objekty, s prostředky PVO armády, PVOS a se stíhacím letectvem.

Při krátkodobě plánované obraně nebude zpravidla žádný velký manévr prostředků PVO (změna objektu PVO). Prostředky PVO budou plnit úkol ve prospěch toho objektu, který byl bráněn v předcházející bojové činnosti a obvykle i ze stejných palebných postavení.

K rozsáhlejšímu manévru prostředků PVO bude docházet při organizaci obrany s dlouhodobějším cílem, kdy budeme přeskupovat síly divize.

Podle prostředků PVO, které bude mít divize k dispozici, mohou být v organizaci PVO odlišnosti podle těchto variant:

— divize bude mít jen organický útvar PLD,

— divize má kromě organického útvaru PLD posilový útvar PLD,

— divize má jen organický útvar PLD, avšak v jejím pásmu působí armádní útvar PLR malého dosahu,

— divize má organický útvar PLD a je posílena útwarem PLR malého dosahu,

— divize má organický útvar PLR malého dosahu.

Reálnost těchto variant v současné době vyjadřuje jejich pořadí.

Bude-li mít divize jen organický útvar PLD, bude použit zpravidla k PVO oddíl vojenských raket jako nejdůležitějšího objektu PVO divize s případnou možností zabezpečit zasazení druhého sledu divize do protizteče nebo i celého jejího průběhu.

Bude-li divize posílena útwarem PLD, je více možností organizace PVO.

a) Organický útvar PLD můžeme použít k PVO ovr a posilový útvar PLD jako celek k obraně hlavního uskupení divize, zejména vševojskového útvaru na nejdůležitějším směru a DDS (její většímu). Posilový útvar může v průběhu obranného boje vhodným manévrem za-

bezpečovat divizní protizteč, zaujetí obrany druhosledovým útwarem v hloubce nebo zasazení druhého sledu armády do protiúderu a zde předán divizi s nejdůležitější úlohou v protiúderu. Tento způsob organizace PVO má řadu výhod, neboť:

— posilový útvar je k dispozici jako celek po celou dobu obranného boje s možností předání v kteroukoli dobu,

— bojová sestava odpovídá základnímu požadavku v použití PLD — centralizaci palby,

— je bráněna řada objektů v hloubce, zejména VS divize, protože úder vzdušného nepřítele, plánované na tyto objekty, musí být uskutečněny obvykle přes bojovou sestavu útvaru PLD, bránícího první sled divize,

— nejdůležitější objekt PVO — ovr je bráněn nepřetržitě i po odebrání posilového útvaru PLD bez dodatečného manévru.

b) Posilový útvar PLD bude bránit ovr a organický útvar hlavní uskupení divize na nejdůležitějším směru. Výhodou tohoto řešení je silná PVO ovr. Řešení však předkládá buď působení posilového útvaru PLD ve prospěch divize po celou dobu obranného boje nebo manévr organickým útwarem k PVO ovr po odebrání posilového útvaru PLD.

c) Z organického útvaru PLD a části posilového (baterie 57 mm PLK) je vytvořena divizní protiletadlová skupina (DPLS) zpravidla jen dočasně, s úkolem bránit hlavní uskupení divize a část posilového útvaru PLD (baterie 30 mm PLdvK) brání bezprostředně ovr. Tento způsob předpokládá, aby posilový útvar po celou dobu obranného boje divizi zůstal. Vytvoření DPLS je výhodnější pro větší centralizaci palby, avšak méně výhodné pro rozdělení jednoho útvaru na dvě části a pro menší hodnotu bezprostřední PVO nejdůležitějšího objektu — oddíl vojenských raket.

Bude-li divize posílena útwarem PLD střední ráže, můžeme organizovat PVO tak, že organický útvar bude bránit ovr, a posilový útvar jako celek hlavní uskupení divize obdobně, jako útvar. PLD malé ráže, bránící toto hlavní uskupení divize.

Uvedené varianty organizace PVO s útvary PLD jsou v současné době nejrealnější. Z perspektivního hlediska je nutné vidět všechny varianty organizace PVO útwarem PLR, z nichž nejrealnější je ta, že divize bude mít organický útvar PLD a podle její úlohy v armádě (na nejdůleži-

SCHEMA PVO OBRANNÉHO BOJE DIVIZE

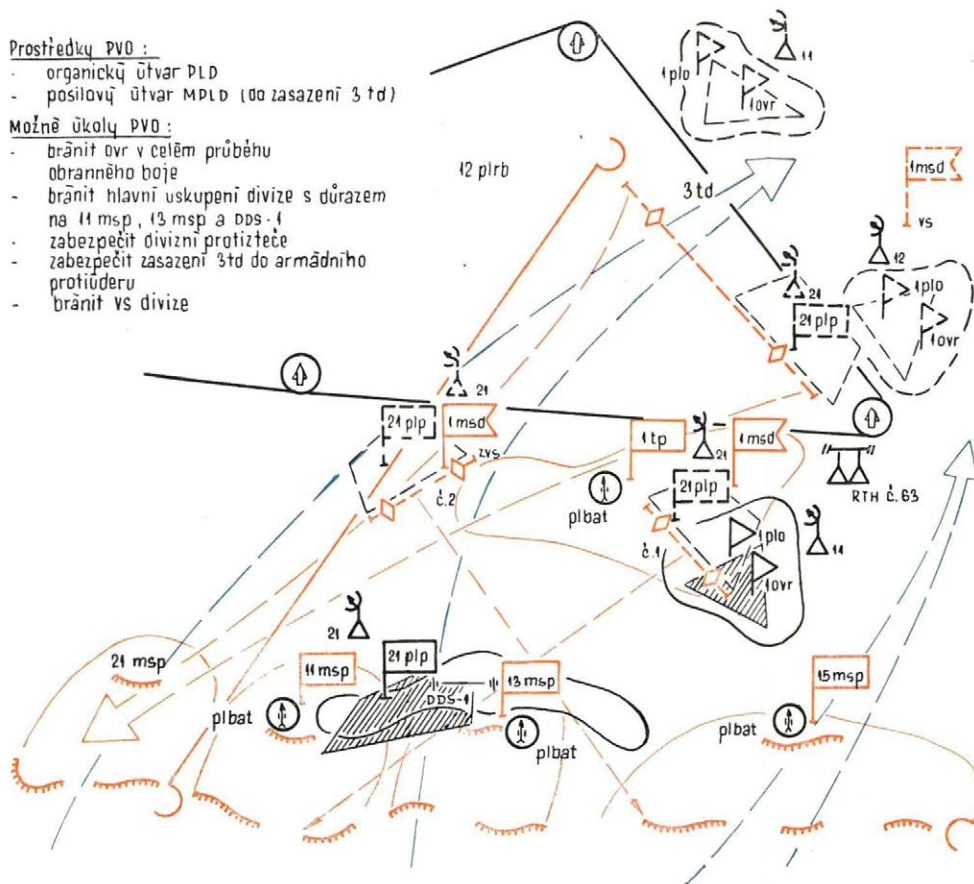
PŘÍLOHA 2

Prostředky PVO :

- organický útvar PLD
- posilový útvar MPLD (do zasazení 3 td)

Možné úkoly PVO :

- bránit ovr v celém průběhu obranného boje
- bránit hlavní uskupení divize s důrazem na 11 msp, 13 msp a Dps-1
- zabezpečit divizní protizvěteč
- zabezpečit zasazení 3td do armádního protiúderu
- bránit vs divize

tějším směrem) může v pásmu obrany divize působit celý protiletadlový raketový útvar. V tomto případě můžeme PVO organizovat takto: Organický útvar PLD bude bránit hlavní uskupení divize s úkolem zabezpečit i divizní protizteč vhodným manévrem a protiletadlový raketový útvar naváže na systém palby útvaru PLD bojovou sestavou, rozmístěnou ve větší hloubce. Svými palebnými možnostmi může bránit jak hlavní uskupení divize, tak i objekty ve větší hloubce, např. ovr. VS divize, druhý sled divize zálohy. Toto řešení má tyto přednosti:

- na nepřátelské vzdušné cíle vedeme palbu oběma prostředky ještě do příletu nad bráněné objekty,
- útvar PLD i útvar PLR působí v samostatných prostorech,
- ovr je bráněn nejúčinněji, přičemž

není prozrazován bezprostřední palbou PLD.

Toto řešení předpokládá, že v průběhu obranného boje nedojde k manévru většinou sil útvaru PLR mimo pásmo divize.

Obdobně můžeme organizovat PVO obranného boje divize při posílení divize útvaru PLR nebo v případě, že divize má organický útvar PLR. Při organizaci PVO jen organickým útvaru PLR nutno počítat s manévrem části sil útvaru i ve prospěch divizní protizteče.

Palebná postavení jednotek PLD a PLR umístíme v obranném boji tak, abychom maximálně využili účinně bráněných prostorů pozemními vojsky nebo terénu, popřípadě jeho ženijních úprav. Z hlediska ochrany před účinky atomových zbraní je výhodné rozmísťovat prvky bojových sestav útvarů v blízkosti osad.

Plánování protivzdušné obrany

V plánování protivzdušné obrany v obranném boji můžeme vytvořit dvě základní varianty

- a) při organizaci dočasné obrany,
- b) při organizaci dlouhodobé obrany.

a) Při plánování PVO pro dočasnou obranu nebude zpravidla možné zpracovávat všechny dokumenty jak u náčelníka PVO divize, tak i u útvarů prostředků PVO. V tomto případě nebude pro organizaci PVO dostatek času, což se musí nutně projevit v úplnosti dokumentace. Zpracovat jen část dokumentace bude možné poněvadž ve většině případů nebude nutný rozsáhlý manévr prostředky PVO.

Náčelník PVO divize ve svém návrhu na použití prostředků PVO seznámí velitele divize s úkoly PVO od nadřazeného, s činností prostředků PVO armády (frontu, PVOS) ve prospěch divize a navrhne veliteli divize úkoly PVO v obranném boji pro organické i posilové prostředky PVO. Ve zvlášť nutných případech předkládá veliteli divize i požadavky na vševojskový štáb nebo ostatní náčelníky druhých vojsk a služeb ve vztahu k organizaci PVO. Plán PVO nebude zpravidla nově zpracován. Je možné využít buď předcházejícího plánu PVO nebo pracovní mapy náčelníka

PVO, do nichž se doplňuje organizace PVO v obranném boji, hlavně grafická část. Legenda (písemná část plánu) zůstane v řadě otázek beze změny. Nově zpracované budou úkoly PVO, upřesněný může být průzkum vzdušného nepřítele a uvědomování o vzdušné situaci.

V každém případě bude vydáno bojové nařízení náčelníka PVO i když opět v nejnějším rozsahu. Zpravidla bude obsahovat:

- úkoly jednotlivých útvarů (útvaru) prostředků PVO,
- úkoly PVO vševojskových útvarů,
- doplňující údaje pro průzkum vzdušného nepřítele a uvědomování,
- pohotovost.

Obdobná dokumentace bude i u útvaru prostředků PVO. Rozhodující bude maximální využití dříve zpracované dokumentace nebo jejich částí.

b) Při plánování PVO pro dlouhodobou obranu je možné předpokládat rozsáhlejší změnu úkolů a manévr prostředky PVO. Zpravidla bude i více času pro organizaci obrany a tedy i na zpracování úplnější dokumentace a v řadě případů nových dokumentů na všech stupních velení prostředků PVO divize.